

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ІЕПОР
ім. Р.Є. Кавецького НАН України,
протокол від 10.09.2025 р. № 11

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ ПРАЦЬ
НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ
В ІНСТИТУТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ,
ОНКОЛОГІЇ І РАДІОБІОЛОГІЇ ім. Р.Є. КАВЕЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
(нова редакція)**

Київ - 2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок перевірки наукових праць на академічний плагіат в Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України (далі Положення) розроблено на основі Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Наукову та науково-технічну діяльність», «Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», «Кодексу академічної доброчесності у ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України», а також з урахуванням досвіду в цій сфері Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Національного університету «Києво-Могилянська Академія».

1.2. Положення регламентує процедуру проведення перевірки наукових робіт та академічних текстів здобувачів наукових ступенів та співробітників ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України на наявність текстових збігів з текстами, наявними в базах даних закладів вищої освіти та в мережі Інтернет з використанням інтернет-систем перевірки текстів на плагіат.

1.3. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають автореферати, рукописи дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук)/доктора наук, що подаються до офіційного захисту у спеціалізованій Вченій раді ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України та створених разових спеціалізованих Вчених радах в ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України по проведенню захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а також рукописи монографій та підручників, що подаються для надання рекомендації до друку Вченою радою ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України, наукові публікації, що подаються до редакційних колегій журналів «Experimental oncology» та «Онкологія», в т.ч. наукові праці, опубліковані впродовж останніх 5 років, науково-педагогічних працівників Інституту, які читають лекції за дисциплінами в рамках науково-освітніх програм «Онкологія» за спеціальностями Е1 (091) Біологія та біохімія та І2 (222) Медицина, наукових співробітників установи, що претендують на керівництво аспірантами за напрямком майбутнього дисертаційного дослідження.

Якщо публікації здійснені у виданнях, які дотримуються практики відповідної перевірки для всіх опублікованих текстів, проводити додаткову перевірку недоцільно.

1.4. Перевірка спрямована на виявлення з використанням антиплагіатної системи StrikePlagiarism.com текстових збігів у текстах рукописів дисертаційних робіт, авторефератах, монографіях та підручниках з текстами документів, наявних в мережі Інтернет та базах даних інших закладів вищої освіти.

1.5. Рішення щодо наявності в тексті та правомірності виявлених з використанням інтернет-систем перевірки текстів на плагіат текстових збігів приймає Комісія академічної доброчесності ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України (далі – Комісія) – колегіальний орган, на який покладена відповідальність за організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в Інституті стандартів академічної доброчесності; виявлення порушень засад академічної доброчесності з боку співробітників Інституту та

здобувачів ступенів вищої освіти.

1.6. За визначення ступеня оригінальності текстів дисертаційних робіт та авторефератів за допомогою інтернет-систем перевірки текстів на плагіат відповідає відповідальний секретар журналу «Experimental oncology». Окрім рукопису дисертаційної роботи та автореферату, здобувачі мають обов'язково надати електронну версію документів для її перевірки на наявність текстових запозичень.

1.7. Відповідальність за недопущення випадків академічного плагіату у текстах дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії /доктора наук покладена на наукових керівників/консультантів здобувачів, рецензентів та офіційних опонентів дисертаційних робіт та членів спеціалізованої Вченої ради.

2. Визначення ступеню оригінальності наукових робіт

2.1. Відповідно до автоматизованої перевірки з використанням спеціалізованої комп'ютерної програми «StrikePlagiarism.com» на наявність ознак академічного плагіату у рукописах кандидатських і докторських дисертаційних робіт (та авторефератів) рекомендовані показники оригінальності робіт такі:

- 1) значення коефіцієнта подібності 1 (КП1) визначає, яка частина документів містить фразу 5 слів або більше, знайдену в базі даних інституту, базі даних програм обміну базами даних, бази даних RefBooks або інтернет-ресурсів (за винятком запозичень з правових актів, знайдених у Базі даних правових актів). Коефіцієнт подібності 1 використовується насамперед для вивчення мовної незалежності автора документів;
- 2) значення коефіцієнта подібності 2 (КП2) визначає, яка частина документів містить фразу з 25 слів або більше, знайдених в базах даних, згаданих вище (за винятком бази даних правових актів). Через довжину виявлених фраз, показник подібності 2 є кращим інструментом для виявлення несанкціонованих залозичень.

Інтерпретація результатів перевірки документів системою «StrikePlagiarism.com» наступні:

- КП 1 — ≤ 10 ; КП 2 — ≤ 5 (низький рівень) — виявлені у роботі запозичення є сумнівними і не мають ознак плагіату. Робота визначається самостійною та може бути допущеною до захисту / публікації;
- КП 1 = 11-29; КП 2 = 5-15 (середній рівень) — виявлені в роботі запозичення не мають ознаки плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи по суті і відсутності самостійності її автора; Робота повинна бути знову відредагована з метою обмеження запозичень;

- КП 1 — ≥ 30 ; КП 2 ≥ 15 (високий рівень) — виявлені в роботі запозичення с недобросовісними і мають ознаки плагіату, або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень. Роботу відправляють на доопрацювання або відхиляють.

2.2. Критерієм оригінальності наукових робіт є показник, отриманий за допомогою інтернет-систем перевірки текстів на наявність текстових збігів, що визначається у відсотках і показує рівень оригінальності тексту. Цей показник має бути зменшений на відсоток текстових збігів, що є правомірними.

2.3. Відповідно до автоматизованої перевірки з використанням спеціалізованих комп'ютерних програм на наявність ознак академічного плагіату у науково-дослідних роботах, рукописах навчальних посібників, підручників, довідників, словників та інших видів навчальної продукції; монографіях, наукових статей, методичних рекомендацій, інформаційних листів та інших видів наукової продукції з використанням електронних ресурсів, відповідних технологій та комп'ютерних програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет, рекомендовані показники інтерпретації результатів оригінальності робіт наступні:

- понад 95% - високий рівень оригінальності твору (текст вважається оригінальним та не потребує додаткових запобіганням дій щодо неправомірним запозиченням);
- від 85 % до 95 % - задовільний рівень оригінальності твору (наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії (у випадку наукового періодичного видання – на розгляд головного редактора та / або редакційної колегії), яка визначає, наявність та правильність цитувань на відповідну наукову літературу та правомірність текстових запозичень, а також необхідність повторної перевірки);
- від 70 до 85% - низький рівень оригінальності твору (наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору);
- менше 70 – неприйнятний рівень оригінальності твору (наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається).

2.3. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

- усталеними словосполученнями чи текстовими кліше, що характерні для певної сфери знань, включаючи опис стандартних методичних процедур в експериментальних дослідженнях;
- самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання;
- коректне цитування (текст взятий в лапки із зазначенням посилання);
- загальновідомими математичними формулами;
- цитатами нормативно-правових актів та усталеними словосполученнями з офіційних джерел.

2.4. У разі виявлення неправомірних запозичень та інших ознак академічного плагіату у текстах рукописів дисертаційних робіт та авторефератів здобувачів наукових ступенів (більше 15%) після врахування відсотку текстових збігів, що є правомірними, робота знімається з розгляду, незалежно від стадії, на якій це було виявлено, та не допускається до захисту.

2.5. Отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної комісії залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього Положення. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту приймає Експертна комісія, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

3. Порядок перевірки наукових робіт

3.1. Здобувачі наукових ступенів не пізніше, ніж за 1 місяць до попереднього розгляду дисертації спеціалізованою Вченою радою, надають тексти дисертацій та авторефератів у електронному вигляді відповідно до технічних вимог інтернет-систем перевірки текстів на плагіат, відповідальній за перевірку особі.

3.2. Не пізніше, ніж за 5 діб до попереднього розгляду дисертації відповідальна особа надає звіт щодо результатів перевірки голові спеціалізованої Вченої ради, щоб визначити порядок подальшого розгляду дисертації. Вчений секретар спеціалізованої Вченої ради інформує членів ради про результати перевірки під час попереднього розгляду дисертації.

3.3. Перевірка рукописів монографій та підручників щодо дотримання правил академічної доброчесності проводиться відповідальною особою, призначеною директором Інституту.

3.4. Відповідальна особа здійснює перевірку рукопису протягом 10 календарних днів та надає письмовий звіт щодо результатів перевірки директору Інституту. Директор Інституту на підставі наданого звіту визначає порядок подальшого розгляду рукопису.

У випадку, якщо рівень оригінальності тексту рукопису є високим, рішення щодо рекомендації до друку приймається колегіально Вченою радою

Інституту.

У випадку якщо рівень оригінальності тексту рукопису є низьким, текст рукопису повертається авторам на доопрацювання з подальшою повторною перевіркою на унікальність за допомогою технічних засобів.

3.5. Особи, які претендують на керівництво аспірантами, а також потенційні рецензенти дисертаційних робіт здобувачів наукових ступенів, повинні протягом останніх п'яти років мати не менше трьох публікацій за напрямком майбутнього дисертаційного дослідження здобувача. Такі публікації обов'язково перевіряються відповідальною особою, призначеною директором Інституту, на наявність академічного плагіату.

Перевірці не підлягають статті, опубліковані у виданнях, які дотримуються практики перевірки всіх опублікованих текстів за допомогою технічних засобів. У разі виявлення ознак академічного плагіату у таких публікаціях, ці особи не допускаються до керівництва аспірантами.

4. Порядок подання апеляції та її розгляд

4.1. У випадку незгоди з результатами перевірки наукові працівники, в т.ч. наукові керівники, консультанти, здобувачі вищої освіти, мають право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву.

4.2. Апеляційна заява подається на ім'я директора Інституту, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи.

4.3. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні.

4.4. Процедура розгляду регламентується п. 5.10 «Процедура розгляду заяви про порушення академічної доброчесності» Кодексу академічної доброчесності Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є Кавецького НАН України.

4.5. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

4.6. Апеляційна комісія розглядає питання та готує висновок, який підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (за його присутності). Висновок передається на розгляд директору Інституту.

4.7. Остаточне рішення приймається директором Інституту або уповноваженою ним особою. Рішення директора Інституту не оскаржується.

5. Відповідальність авторів та посадових осіб за академічний плагіат

5.1. Виявлення фактів плагіату у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня є підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи у аспірантурі / докторантурі.

5.2. Встановлення фактів плагіату у творах здобувачів наукового ступеня, які опубліковані без перевірки, є підставою для заборони автору включати такі роботи у перелік своїх наукових публікацій.

5.3. Наукові та науково-педагогічні працівники, здобувачі ступенів вищої освіти та їхні керівники, члени спеціалізованої вченої ради та офіційні опоненти несуть особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, передбачену законодавством України та Кодексом

академічної доброчесності Інституту та цим Положенням.

5.4. Інститут має право звернутися до відповідних уповноважених органів (за поданням Комісії з академічної доброчесності) щодо позбавлення наукового ступеня або вченого звання осіб, в академічних текстах яких виявлено плагіат.

5.5. Звернення осіб з приводу порушення їхнього авторського права розглядаються на засіданні Комісії академічної доброчесності.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження директором Інституту.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за поданням Вченої ради Інституту та затверджуються директором Інституту.

6.3. Контроль за виконанням цього Положення несуть посадові особи Інституту відповідно до їхніх функціональних обов'язків.